

Bela LISÁKOVÁ | redaktorka

Pripojíme sa k Orave! Znelo Pohronskou Polhorou minulý týždeň. Takmer 30 nahnevaných poľnohospodárov je rozhorčených nielen z nového cestného zákona, ale aj zo zmeny klasifikácie hlavnej cesty v obci. Cesta prvej triedy a nový cestný zákon paralyzovali život v obci.

Obec Pohronská Polhora vznikla v roku 1786 v teritóriu Brezna. Presídlilo sa sem 30 rodín z Oravy, pretože tu mali prácu pri vysokej peci a neskôr na píle. Okrem toho zveľaďovali svoj statok, pracovali v lesoch, zúrodňovali zem. Pohronská Polhora je poslednou obcou okresu Brezno a podľa domácich tu ešte veľa obyvateľov má

kravy, ovce, jednoducho statok. Doteraz problém nemali. No pred časom zrazu označili ich lokálnu hlavnú cestu za cestu prvej triedy, ktorá za obcou končí. Nevedia, na čo je to dobré. Iba tipujú, že sa azda niekto pri plánovaní trás pomýlil. „Je to úplne scestné, táto naša hlavná cesta nespĺňa požiadavky na prvú triedu, kedysi to bola furman-ská cesta,“ ozývajú sa farmári.

Rozkážte počasiu a hrabte seno v noci

Vďaka jednotke a novému cestnému zákonu majú povolené na ňu traktormi vychádzať iba v presne určených hodinách, napríklad v pracovné dni okrem piatka a soboty od 0.00 do 6.00, od 8.00 do 14.00, od 16.00 do 24.00. Cez víkend, keď majú väčšinou na túto prácu najviac času, môžu na cestu vyjsť v sobotu od 0.00 do 6.00 a od 16.00 do 24.00, v nedeľu by mali pracovať len v noci od 22.00 do 24.00. Poľnohospodári sa zhodujú, že počasie ich rozvrh nemá a napríklad seno nebude čakať – ak začne pršať, kedy bude môcť podľa zákona prísť gazda na pole. „Hore na vrchoch máme majetok. Všetka zem je napísaná na moje

meno. Cez víkend mi prídu pomôcť zatko aj syn, ale na pole sa nedá vyjsť, keď chceme. Ak si niekto myslí, že traktor necháme v lese, alebo na konci dediny, je blázon. O pár hodín by sme tam z neho nenašli už nič. Všetky povolenia, ktoré máme mať, máme, či už je to STK, cestná daň... Poplatky za všetko nás dohromady stáli vyše sto eur a v podstate nemôžeme vyjsť na cestu, kedy chceme, aj keď to máme len pár metrov od domu,“ hovorí Lubo Sroka. Chlapi z dediny nám ukazujú svoje povolenia, vďaka ktorým môžu s traktormi ísť na cestu. Tri výnimky a každá iná. Jedna povoľuje jazdiť po tejto ceste do konca roka, iná je na kalendárny rok, ďalšia je len na územie obce. „Keď chcete ísť do lesa, musíte mať ešte aj povolenie na to,“ dodáva ďalší farmár z davu.

Zákon porušuje celá dedina

S cestou prvej triedy nemajú problémy len poľnohospodári. Mali sme ich aj my, keď sme zastali na ceste pred domom Luba Sroku. Na ceste prvej triedy sa nesmie ani stáť. Len si skúste predstaviť obyčajnú rodinnú návštevu, do dvora všetky autá nepomestíte a ak by vás skontrolovala polícia, bude v práve. S novým zákonom má patálie aj miestny lekár Martin Tesák, ktorý absolvuje denne niekoľko

Farmári: Cest

ný zákon nás zabíja

návštev svojich pacientov. „Možno si budem musieť vybaviť aj na to výnimku. Ja som drobnochovateľ a týmto zákonom sa jednoznačne ochromil život obce. Rakúšania to majú tak isto porobené, ale rozdiel je v tom, že popri ceste majú ďalšiu cestu, ktorá vyzerá lepšie ako táto naša, aby mohli prejsť so zvieratami,“ dodáva. Všetci sa jednoznačne zhodujú, že traktory nie

aby deti nosili prilby, vesty, všetko možné, ale čo sa týka poľnohospodárstva, je to diskriminačné a likvidačné opatrenie,“ presvedčene hovorí davu z duše.

Podľa mužov z Pohronskej Polhory je nepremyslené a nanajvýš zvláštne prijímať takéto zákony a označovať cesty akoby bez rozmyslu, veď je kríza. „Čo budú v mestách jesť, keď to

k bráne svojho domu s traktorom, mal ďalšiu kontrolu. „Policajti utekali za mnou, akoby som s tým traktorom chcel ujsť. Kontrolovali nás pred našou bránou, či máme všetky potrebné povolenia,“ rozpráva. To, že to polícia s kontrolou povolení myslí vážne, potvrdzujú aj iní chlapi a dodávajú, že sú s tým spojené aj ďalšie riziká.

Poslanci Národnej rady SR nepriamo novelizovali zákon o cestnej premávke. Prostredníctvom zákona o poľovníctve sa mení ustanovenie, že traktory a samohybné pracovné stroje, ktoré nemôžu používať cesty I. triedy, budú oslobodené od poplatku na povolenie výnimky jazdiť po takýchto komunikáciách. No časové obmedzenia stále platia...

sú hlavným problémom, ktorý by spôsoboval dopravné nehody. Hovoria, že aj počas vojny sa povozníkom so senom, hnojom vedeli vyhnúť dokonca tanky, nechápu, komu ich traktory tak veľmi prekážajú. „Robím tu dvadsaťdeväť rokov a nikdy sme tu nemali dopravnú nehodu, ktorú by spôsobil traktor,“ prízvukuje miestny lekár. Podľa neho nový zákon škodí aj rozvoju agroturistiky, cykloturistiky. „Súhlasím s tým,

nevyrobíme?“ pýtajú sa. „Mesto bude odkázané na produkty vidieka. Hovorí sa o predaji z dvora, podpore poľnohospodárstva... Toto má byť tá podpora?“ pýtajú sa.

Nemôžeme gazdovať

Miroslav Faško chová slovenský strakatý dobytok na mäso. Prednedávnom mal aj kontrolu a všetko dopadlo dobre. Keď zabáchal

ceste lietajú iné autá ako blázni, určite to nie sme my, kto tu niekoho ohrozuje. Nieкто z polície hovoril, že je to kvôli bezpečnosti. Viete, ja som šofér autobusu a vozím ľudí na dvadsaťročnom autobuse je oveľa nebezpečnejšie,“ dodáva ďalší muž.

Milan Sroka na adresu nového zákona žartuje. „Mohli by sme urobiť taký markizácky Skvelý deň. Nech sem príde namiesto mňa nieкто hos-

„Predstavte si, že by sme boli na ceste v nejaký iný čas a nieкто do nás narazí, kto by bol na vine? No samozrejme my,“ hovoria. Sú si istí, že prísne pokuty by ich neminuli. „Pritom na tejto

„Myslím si, že každý zákon sa dá zmeniť alebo sa dajú urobiť výnimky. Možno sa len zabudlo na to, že sú tu pri sebe dve obce, kde sa ešte chová statok,“ hovorí starostka Hyacinta Tyčiaková.

podariť na jeden deň a ja pôjdem do parlamentu, potom by pochopili, o čom hovoríme. Nemajú zdravý sedliacky rozum,“ hovorí.

Poľnohospodárom z Pohronskej Polhory nikto o novinkách nič nepovedal. „Viete, sme tu obyčajní ľudia, žiadna smotánka. U nás sa hovorí, že len toho koňa bijú, čo ťahá, aby ťahal aj za toho, čo neťahá,“ dodávajú. Penzista František Adámek má svoj grunt na Lipkách. Povolenie na to, aby mohol prejsť cez cestu a doniesť si domov trochu „drevka“ na zakúrenie ho uráža: „Či nie sme z tejto dediny, či sme tu nevyrástli?“ Traktory poľnohospodárov z Pohronskej Polhory sú zabezpečené trojuholníkmi, majákmi, STKáčkami, povoleniami... Je im jedno, či tu bude cesta prvej triedy aj „s hviezdíčkou“, ale chcú, aby mohli normálne pracovať a žiť tu, kde sa narodili. „Tie traktory nemáme na parádu, ale na robotu. Je to smiešne, keď idem na pole a naháňa ma policajt ako nejakého zlodēja. Veď aj on žije z mojich daní,“ ohradzujú sa.

Cesta sa mala opraviť

Podľa starostky obce Hyacinty Tyčiakovej dostal obecný úrad iba návrh na to, či sa táto cesta bude rozširovať, alebo nie, a informáciu, že sa bude opravovať. Keďže štátna cesta nepatrí pod jej právomoc o jej preklasifikovaní sa dozvedela len ako o hotovej veci. Na jednej strane bola rada, že sa cesta opraví, na druhej, keď vidí, čo sa deje, nie je spokojná. „Myslím si, že každý zákon sa dá zmeniť alebo sa dajú urobiť výnimky. Možno sa len zabudlo na to, že sú tu pri sebe dve obce, kde sa ešte chová statok,“ hovorí.

Chlapi z Pohronskej Polhory sa jednoznačne zhodujú, že ak majú mať na používanie tejto cesty nejaké výnimky, tak nech sa v nich neurčuje čas. „Chodíme aj do práce, aj do lesa a na pole, chceme si niečo dochovať, dopestovať v týchto zlých časoch. Takto to človeku odpadá od chuti. Keď naše deti vidia, ako to funguje, poľnohospodárstvu sa nechcú venovať a klopú si na čelo, že ich rodičia sú blázni, ak sa o to snažia,“ dodávajú.

Poľnohospodári z Pohronskej Polhory chcú situáciu riešiť seriózne. Spísali petíciu na podporu Oravcov a poslali im ju. Ďalšiu petíciu posielajú na úrady. Ak neuspjú doma, sú odhodlaní ísť so svojím problémom aj do Bruselu. **f**